

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123235615
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šišková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4123235615.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šiškovej a členov senátu JUDr. Dariny Vargovej a Mgr. Mareka Janigloša, v právnej veci žalobcov v 1. rade: V. Y., nar. XX. XX. XXXX, R. XXX/X, A., v 2. rade: Q. Y., nar. XX. XX. XXXX, R. XXX/X, A., obaja právne zast.: LEGAL PRO s. r. o., Veterná 18/B, Trnava, IČO: 55 478 387, proti žalovanej: Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, V. XXX/XX, T., právne zast.: doc. JUDr. Štefan Kočan, PhD., advokát, Nitrianska 5, Piešťany, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 9C/54/2023-33 zo dňa 20. 07. 2023, takto

rozhodol:

I. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. m e n í tak, že súd ukladá žalovanej povinnosť umožniť žalobcom nerušené užívanie nehnuteľností vedených Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom, zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. A. ako parcely registra „C“, a to parc. č. XX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1000 m², parc. č. XX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 137 m² a stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXX, postavený na parc. č. XX/X, ktoré sú vedené ako jej výlučné vlastníctvo a povinnosť zdržať sa akejkolvek činnosti smerujúcej k zásahom do nerušeného užívania uvedených nehnuteľností zo strany žalobcov, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

II. Odvolanie žalovanej proti výroku, ktorým súd uložil žalobcom povinnosť podať žalobu voči žalovanej vo veci samej (výrok II. uznesenia), o d m i e t a .

III. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. p o t v r d z u j e .

IV. Žalobcom p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 20. 07. 2023 súd prvej inštancie rozhodol tak, že uložil žalovanej povinnosť umožniť žalobcom nerušené užívanie nehnuteľností vedených Okresným úradom Nitra, katastrálnym odborom, zapísaných na LV č. XXXX pre k. ú. A. ako parcely registra „C“, a to parc. č. XX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1000 m², parc. č. XX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 137 m² a stavba-rodinný dom so súpisným číslom XXX, postavený na parc. č. XX/X o výmere 137 m², ktoré sú vedené ako jej výlučné vlastníctvo a povinnosť zdržať sa akejkolvek činnosti smerujúcej k zásahom do nerušeného užívania nehnuteľností zo strany žalobcov. Zároveň uložil žalobcom v 1. a 2. rade povinnosť podať proti žalovanej v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia žalobu o nahradenie prejavu vôle uzavrieť kúpnu zmluvu k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Pokiaľ ide o trovy konania, žalobcom v 1. a 2. rade priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnili žalobcovia tým, že je žalovaná výlučnou vlastníčkou vyššie uvedených nehnuteľností a že s ňou sú v dlhoročnom kamarátskom, rodinnom a obchodnom vzťahu, pričom je aj krstnou mamou ich dcéry. Niekedy v druhej polovici roka 2021

sa rozhodli, že si zaobstarajú bývanie - rodinný dom pre svoju rodinu, o čom vedela aj žalovaná, ktorá sa ponúkla, že nakoľko nedosahujú pre banku akceptovateľný príjem na poskytnutie úveru, nehnuteľnosť môže kúpiť „na seba“ a kúpa bude realizovaná prostredníctvom hypotekárneho úveru. Súčasne došlo medzi nimi k dohode, že keď im banka poskytne hypotekárny úver, nehnuteľnosti si od žalovanej odkúpia. Od samotného začiatku sa žalovaná nezaujímala o proces nadobudnutia vlastníckeho práva, pri všetkých rokovaníach, obhliadkach a samotnom výbere nehnuteľností boli prítomní žalobcovia, keďže vlastnícke právo k nehnuteľnosti malo byť na žalovanú vedené len formálne a po uplynutí určitého obdobia si túto nehnuteľnosť mali žalobcovia prepísať na seba. O celej tejto dohode vedel aj realitný maklér V. M., ktorý sprostredkoval predaj predmetnej nehnuteľnosti a zabezpečoval financovanie prostredníctvom banky a pani K., ktorá komunikovala a vystupovala za predávajúceho. Od realizácie kúpy nehnuteľností tieto žalobcovia obývajú a užívajú so súhlasom žalovanej, za čo riadne uhrádzajú žalovanej mesačné platby. Zároveň od samotného začiatku hradia aj všetky platby za energie a poplatky spojené s užívaním nehnuteľností. Niekedy v máji 2023 prišla zo strany právneho zástupcu žalovanej iniciatíva, aby si vysporiadali vzájomné vzťahy a aby nehnuteľnosti, ktoré užívajú vypratali alebo ich odkúpili za sumu 350.000,00 eur. Cena za odkúpenie predmetnej nehnuteľnosti bola dohodou zmluvných strán stanovená zo zostatku úveru, ktorý viazne na predmetnej nehnuteľnosti, pričom táto suma predstavuje sumu približne 240.000,00 eur. Po odmietnutí navrhovanej sumy s argumentáciou, že dohoda znela na inú sumu, nastali zo strany žalovanej ataky v podobe telefonátov, SMS správ a naliehaní, že danú situáciu treba urgentne riešiť, pričom žiadala od žalobcov okamžité vypratanie predmetných nehnuteľností. Žalobcovia zdôraznili, že predmetnú nehnuteľnosť užívajú spolu s maloletými deťmi. Celá sporná situácia vyústila do extrému dňa 15. 06. 2023, kedy bol rodinný dom na žiadosť žalovanej odpojený od prívodu vody, hoci platby spojené s dodávkami vody hradili žalobcovia riadne a včas. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považujú konanie žalovanej za zásah do súkromia a obdobia žalobcov. V prípade, ak bude žalovaná pokračovať vo svojom konaní a obmedzovať užívanie predmetných nehnuteľností, dochádza k neprimeranému zásahu do práva na súkromný a rodinný život, preto je daná potreba na bezodkladné upravenie pomerov, keďže vlastníctvo resp. užívanie nehnuteľností zo strany žalobcov je priamo ohrozené neprimeranými zásahmi žalovanej a v prípade vysťahovania žalobcov by došlo k nenávratnej ujme na ich právach a oprávnených záujmoch.

3. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s návrhom žalobcov a na základe doložených listinných dôkazov dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a žalobcovia dostatočným spôsobom osvedčili dôvodnosť nároku na jeho nariadenie, t. j. dočasnej úpravy pomerov žalobcov a žalovanej. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobcovia preukázali tvrdené skutočnosti o tom, že žalovaná, ktorá je síce vlastníčkou nehnuteľností, avšak tieto s jej súhlasom obývajú a užívajú žalobcovia s maloletými deťmi, začala vykonávať úkony, ktorými sťažuje resp. znemožňuje bývanie v rodinnom dome na R. ulici, č. XXX, A., a to tým, že požiadala o prerušenie dodávky pitnej vody do tohto domu, v dôsledku čoho bol rodinný dom od pitnej vody odpojený. V danom prípade by nemali byť žiadne pochybnosti, že predmetné nehnuteľnosti tvoria pre žalobcov a maloleté deti žijúce v spoločnej domácnosti obdobia. Žalobcovia podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia chránia svoje právo na obdobia argumentujúc, že predmetný rodinný dom užívajú dlhodobo (od jeho kúpy žalovanou) a po tom, čo sa žalovaná začala domáhať vypratania nehnuteľností, resp. ich odkúpenia za sumu, s ktorou žalobcovia nesúhlasia, došlo k odpojeniu predmetného domu ako odberného miesta na dodávku pitnej vody. V predmetnom rodinnom dome bývajú žalobcovia s maloletými (školopovinnými) deťmi. Ujma pri obývaní predmetného domu bez pitnej vody je významnou ujmom na základných právach žalobcov a ich rodiny a nariadenie neodkladného opatrenia zabráni jej pretrvávaniu resp. zväčšovaniu. Za stavu, že žalobcovia dokážu platiť za dodávku pitnej vody a zároveň za dodávku ostatných energií (plyn, elektrina), neboli žiadne racionálne dôvody, aby boli žalobcovia a spolu s nimi žijúce maloleté deti odpojené od pitnej vody, a to aj za stavu, že by nemali k bytu právny vzťah založený na zmluvnom základe. Odpojenie predmetného rodinného domu od prívodu pitnej vody výrazným spôsobom znížilo kvalitu bývania žalobcov a detí žijúcich v spoločnej domácnosti a tento stav nemôže i naďalej pretrvávať. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa dočasne upraví pomery strán konania. Proporcionalita zásahu medzi základnými právami strán konania pri jeho nariadení je dodržaná, pretože uložením predmetného neodkladného opatrenia nedôjde k zásahu do vlastníckeho práva žalovanej nad prípustnú mieru, keď vlastníctvo žalovanej zostáva zachované a obmedzuje sa iba v rozsahu jeho užívania, pričom z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že medzi stranami konania bol spôsob užívania nehnuteľností dohodnutý a do 15. 06. 2023, kedy došlo k zrušeniu dodávky vody, bol obojstranne rešpektovaný a dodržiavaný. Tento pôvodný stav by mal zostať zachovaný až do meritórneho vyriešenia

sporu, ktorý vzhľadom na výrok II. predmetného uznesenia, ktorým súd uložil žalobcom povinnosť podať žalobu vo veci samej, bude nasledovať. Účel neodkladného opatrenia tak bude naplnený, keď nie je zrejmé, kedy bude sporný vzťah vyriešený konečným rozhodnutím a do tej doby budú pomery medzi stranami konania upravené.

4. Voči uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, podala žalovaná odvolanie zo dňa 02. 08. 2023, v ktorom opísala okolnosti spoznania a spriatelenia sa so žalobcami. Uviedla, že postupne začali rozoberať tému kúpy nehnuteľnosti. Postupne riešili to, že si žalobcovia idú brať hypotekárny úver, ktorý im však nakoniec neschválili, pričom nevedela z akého dôvodu. V tom čase už boli v intenzívnom kontakte cca 6 mesiacov, ale stále však len na diaľku cez telefón, video hovor, správy a sociálne siete. Prvýkrát ju žalobkyňa v 1. rade požiadala o finančnú pomoc v septembri 2021. Išlo o čiastku 11.000,00 eur, ktoré mali slúžiť na vyrovnanie jej záväzkov. Podľa slov žalobkyne v 1. rade to boli záväzky brániace získaniu hypotéky a po ich úhrade ju mali získať bez problémov. Podľa dohody jej mali vrátiť peniaze hneď, ako im bude hypotéka schválená, čo malo byť podľa ich slov do mesiaca-dvoch. Peniaze im poslala v priebehu týždňa v štyroch častiach (3.000,00 eur + 2.000,00 eur + 3.000,00 eur + 3.000,00 eur) prevodom na účet. Žalobcovia ju požiadali o pomoc pri ručení v banke, pretože ich hypotekárny úver im neschválili aj napriek požičaným peniazom. Vedeli, že mala rozbehnuté úspešné podnikanie vo Francúzsku a celkom sa jej finančne darilo. Bol veľký predpoklad, že by im s jej ručením hypotekárny úver prešiel. Skontakovali ju s ich finančným poradcom, s ktorým mala ďalej riešiť formálnu stránku vybavovania vecí v banke. Keďže bola v zahraničí poslala žalobcom mailom všetky svoje potrebné doklady na doloženie do banky (bankové výpisy, výplatné pásky, zmluvy o zamestnaní a všetky jej osobné údaje. Žalobca v 2. rade jej však oznámil, že ani s jej ručením im hypotekárny úver neschvália. Nakoľko sa priatelili a získali si jej plnú dôveru, rozhodla sa im pomôcť získať nehnuteľnosť a kúpila ju celú na seba. Hypotekárny úver získala v októbri 2021. Do rodinného domu sa nasťahovali niekedy v období november-december 2021. Na základe ústnej dohody im rodinný dom poskytla na bývanie s tým, že si budú záväzky voči banke platiť a hneď ako sa ich situácia zmení, tak rodinný dom odkúpi a preberú na seba hypotekárny úver. Podľa slov žalobcov to malo byť do jedného roka. Ústne sa so žalobcami dohodli, že mesačne splátky vo výške hypotekárneho úveru (765,60 eur) budú riadne a v predstihu posilať na jej bankový účet, odkiaľ ich jej banka riadne a včas zúčtuje. Rovnako sa so žalobcami ústne dohodli, že si na seba môžu prihlásiť energie v dome (vodu, plyn, elektrinu) a tým pádom si ich platiť vo svojej rézii distribútorom energií. Na takéto prihlásenie im dala svoje písomné splnomocnenie. Takýmto spôsobom im chcela pomôcť a v prípade riadneho platenia by o tom, že má nejaký hypotekárny úver ani nevedela, keďže by sa všetko splácalo načas a automaticky. V tom čase ani neriešila, že jej žalobcovia nevrátili ani sumu 11.000,00 eur, lebo im chcela pomôcť. Uvedenú sumu jej nevrátili do dnešného dňa. V tom čase ani nevedela, že žalobkyňa v 1. rade má od roku 2019 na svoju osobu vyhlásený osobný bankrot a bola súdne trestaná. Ešte pred samotným nasťahovaním sa do domu ju žalobcovia požiadali o ďalšie peniaze a ona im požičala sumu v čiastke 30.000,00 eur. Peniaze mali slúžiť na zariadenie domu, keďže sa tento kúpil úplne bez nábytku. Zobrala spotrebný úver a dohodli sa, že mesačnú splátku vo výške 393,32 eur budú žalobcovia platiť tak, ako hypotekárnu splátku. Takže dokopy mala od žalobcov dostávať na účet každý mesiac sumu 1.158,92 eur. Prakticky od začiatku boli zo strany žalobcov problémy pri splácaní dlhov a vôbec nerešpektovali ústnu dohodu. Musela platiť aj hypotekárny aj spotrebný úver. Niekokrát požiadala žalobkyňa v 1. rade, aby rešpektovali ústnu dohodu, no situácia sa nezlepšila. Žalobcovia sa po jej naliehaní ohľadom splácania úverov odmičali a rozhodli sa jej vyhýbať. Nakoľko ju svojím jednaním dostali do finančných problémov, rozhodla sa, že predaj domu je jedným zo spôsobov ako sa zbaviť finančných záväzkov. Keď to žalobcom oznámila, tak jej začali sľubovať, že všetko dorovnajú a kúpia nehnuteľnosť. No zo strany žalobcov to bolo opätovne len klamstvo a podali na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, kde zo strany žalobcov ide o nepravdivé tvrdenia.

5. Ďalej poukázala na to, že sa nezakladá na pravde, že požiadala o odpojenie od prívodu vody. Prívod vody ako aj ostatné platby za plyn a elektrinu sú nahlásené na žalobcov, takže nemôže ani odhlásiť prívod vody do domu. Nezakladá sa na pravde, že žalobcovia uhrádzajú mesačné platby, k čomu predložila výpisy z účtov Tatra Banka za mesiace apríl, máj, jún, ktoré sa týkajú obdobia, kde žalobcovia podali žaloby, ktorými chcela poukázať na to, že žalobcovia v žalobe uvádzajú nepravdu, keď tvrdia, že jej posielali pravidelne platby.

6. Záverom uviedla, že žalobcovia majú podľa jej zistenia z dostupných zdrojov množstvo pohľadávok voči fyzickým osobám a právnickým osobám. Mnohé sú zverejnené na prístupných stránkach. Majú

pohľadávky voči sociálnej a zdravotnej poisťovni. Na základe týchto nedoplatkov im boli aj odobraté prídavky na ich spoločné deti. Finančné prostriedky, ktoré im požičiavala, boli posielané z jej strany na účet, ktorý jej žalobcovia poslali. Až v súčasnej dobe zistila, že sa jedná o účet ich 17 ročného syna R.. Vzhľadom na uvedené skutočnosti zvažuje aj trestnoprávne podania z dôvodu podvodu voči jej osobe. Navrhla, aby neodkladné opatrenia boli na základe jej odvolania zamietnuté.

7. K odvolaniu žalovanej sa vyjadrili žalobcovia v podaní zo dňa 07. 09. 2023, v ktorom primárne poukázali na to, že sama žalovaná v bodoch 9. a 10. svojho odvolania potvrdila tvrdenia žalobcov o tom, že medzi stranami došlo k dohode (zmluve) o budúcej kúpnej zmluve na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovanej a že žalovaná nadobudla nehnuteľnosti len „de iure“ ale „de facto“ záujem nadobudnúť nehnuteľnosti do vlastníctva mali žalobcovia, ktorým žalovaná pomohla v tom, že si vybavila na svoju osobu hypotekárny úver. Súčasne potvrdila aj tvrdenia žalobcov o tom, že celý proces kúpy nehnuteľností mali na starosti výlučne žalobcovia. Ohľadom kúpy nehnuteľnosti žalobcovia so žalovanou komunikovali dvakrát, o čom žalobkyňa v 1. rade oboznámila žalovanú, keď sa žalovaná iniciatívne pýtala žalobcov, čo riešia. Žalobcovia o hypotekárny úver nežiadali, nakoľko bola žalobkyňa v 1. rade zamestnaná krátko. Nie sú teda pravdivé tvrdenia žalovanej, že mala byť žiadosť žalobcov o hypotekárny úver zamietnutá. Žalovaná mala o tomto vedomosť a sama iniciatívne navrhla, aby žalobcovia nepodstupovali riziko zamietnutia žiadosti o úver kvôli krátko trvajúcemu zamestnaniu žalobkyne v 1. rade, že si ho zoberie na seba a nech radšej žalobcovia počkajú. Spočiatku žalobcovia odmietli, no žalovaná žalobcov ohľadom tejto záležitosti niekoľkokrát kontaktovala, že nech to vybaví tak, ako navrhla, aby im nepredali dom, o ktorý mali záujem. Žalovaná sa takýmto spôsobom chcela žalobkyňu v 1. rade odvdáčiť za to, že jej v minulosti pomohla, keď mala žalovaná osobné problémy. Žalovaná bola v čase riešenia kúpy nehnuteľnosti upovedomená o skutočnosti, že žalobkyňa v 1. rade „prešla“ osobným bankrotom, a to kvôli bývalému manželovi. Žalobkyňa v 1. rade dokonca predložila finančnému poradcovi, ktorý komunikoval so žalovanou pri kúpe nehnuteľností, potvrdenie bývalého manžela žalobkyne v 1. rade (notársky overené), v rámci ktorého vyhlásil, že dlhy ktoré spôsobil počas manželstva boli jeho „osobnými“ úvermi.

8. Ďalej uviedli, že žalobkyňa v 1. rade nikdy nežiadala žalovanú o finančnú pomoc v podobe peňažnej pôžičky. Je pravdou, že žalovaná poslala uvedené peňažné prostriedky žalobcom, avšak jednalo sa o splatenie záväzku voči žalobcovi v 2. rade. Tiež tvrdenia žalovanej o tom, že ju mali žalobcovia žiadať, aby poskytla ručenie, nie sú pravdivé. Žalovaná od začiatku ponúkala žalobcom možnosť zobrať úveru „na seba“, pričom tak robila sama a dobrovoľne, nebola nikým nútená. Niektoré splátky hypotekárneho úveru žalovaná hradila z provízie žalobkyne v 1. rade, pretože táto pre žalovanú pracovala. Zvyšné mesiace žalobcovia uhrádzali podľa dohody. Žalobcovia prestali poukazovať mesačné splátky podľa dohody v momente, keď na nich začal byť zo strany žalovanej vyvíjaný nátlak a vyhrážky, že o nehnuteľnosti prídu. Komunikácia skončila iba medzi žalobkyňou v 1. rade a žalovanou, pretože ukončili spoluprácu v pracovnej oblasti. Žalobca v 1. rade so žalovanou komunikoval stále. Táto sa však dostala do finančných problémov kvôli vlastnému otcovi, ktorý hrával v kasínach a žalovaná vyberala nemalé peňažné prostriedky z bankového účtu, ktorý mala vedený so svojim francúzskym manželom na Slovensku. Sumy, ktoré platila za svojho otca, boli napríklad 20.000,00 eur a pod. Žalovaná poprosila žalobkyňu v 1. rade o pomoc, pretože tieto skutočnosti chcela zatajiť pred svojím manželom, ktorý by s takýmto postupom nesúhlasil. Žalobkyňa v 1. rade pomáhala žalovanej získať ďalší úver s tým, že následne by došlo k navýšeniu hypotekárneho úveru na nehnuteľnosti, aby dokázala žalovaná vybrať peňažné prostriedky vrátiť na jej bankový účet, ktorý má spolu s manželom. Žiadosť žalovanej o úver však bola zamietnutá. V tomto momente začala žalovaná vyvíjať na žalobcov nátlak, aby sa zrealizoval predaj nehnuteľností, ktoré „kúpovala“ pre žalobcov s tým, že potrebuje súrne ďalšie peniaze a jedine ako ich vie získať, je predaj domu žalobcov.

9. Ďalej poukázali na to, že žalovaná podala na príslušnej pobočke vodárni žiadosť o odpojenie odberného miesta. Rovnako postupovala aj voči ZSE kvôli zrušeniu odberného miesta elektrickej energie. Uviedli, že súdu predložia potvrdenie od dodávateľa vody, ktoré preukáže ich tvrdenia, toto však nebolo možné zabezpečiť v lehote na podanie vyjadrenia.

10. Potvrdili, že žalobca v 2. rade má z minulosti dlhy kvôli neúspešnému podnikaniu, tieto sa však snaží veriteľom uhrádzať, pričom nie je pravdou, že by boli žalobcom odobraté prídavky na deti. Žalovaná tiež mala vedomosť o tom, že má žalobkyňa v 1. rade spoločný bankový účet so svojim synom. Z tohto účtu

boli žalovanej poukazované úhrady, takže videla, kto je jeho majiteľom. Táto skutočnosť nebola pred žalovanou zatajená.

11. Záverom navrhli, aby súd podané odvolanie odmietol pre absenciu náležitostí podaného odvolania, resp. aby uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecné správne.

12. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné. Odvolací súd je toho názoru, že pre nariadenie neodkladného opatrenia boli splnené podmienky, pričom predmetnú vec posudzoval podľa nasledujúcich ustanovení zákona:

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa ust. § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Odvolací súd poukazuje na to, že základnou podmienkou nariadenia neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu vedúceho k jeho nariadeniu. Neodkladné opatrenie je inštitút, ktorý je na mieste použiť tam, kde je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, alebo ak je tu obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Vždy je potom potrebné skúmať, či je nárok navrhovateľa neodkladného opatrenia, v tomto prípade žalobcov, osvedčený, a či je neodkladné opatrenie naliehavo potrebné. Odvolací súd považuje tiež za potrebné uviesť, že neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením, ktoré možno nariadiť len ak je skutočne potrebné bezodkladne upraviť pomery medzi sporovými stranami, teda ak nastane medzi nimi taký stav právnych a faktických vzťahov, ktorý bezpodmienečne vyžaduje rýchly zásah súdu a poskytnutie súdnej ochrany. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby bezodkladnej úpravy pomerov v zmysle ust. § 325 ods. 1 CSP je prípustné a opodstatnené len vtedy, ak sa tvrdí alebo osvedčí právny vzťah medzi stranami, ak tento vzťah vyžaduje dočasnú úpravu, ak je navrhovaná bezodkladná úprava naliehavo potrebná, ak sa v právnych vzťahoch medzi stranami nevytvorí nenávratný stav, a ak sa nezasahuje do právnych vzťahov medzi stranami neprimeraným spôsobom. Preto musí navrhovateľ neodkladného opatrenia osvedčiť jednak uplatnený nárok, ktorý žiada chrániť neodkladným opatrením, právny vzťah medzi stranami sporu, ktorý je potrebné upraviť neodkladným opatrením, ako i tvrdenie, že je tu reálne nebezpečenstvo a bezprostredne mu hrozí ujma. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa na základe predložených dôkazov javí aspoň ako pravdepodobný. Ohrozenie práv, nároku a hrozba bezprostrednej ujmy musí byť konkrétna a žalobca ju musí vždy osvedčiť, nestačí ju iba tvrdiť. Chýbajúce osvedčenie bezprostredne hrozícej ujmy nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže ide o opatrenie, ktoré je namieste nariadiť len vtedy, ak je práve kvôli zabráneniu nejakej reálne hrozícej konkrétnej ujme potrebné bezodkladne, teda rýchlo a okamžite zasiahnuť súdnym rozhodnutím.

14. Možno teda zhrnúť, že ak žalobcovia navrhli voči žalovanej nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sledovali dosiahnutie úpravy pomerov oboch strán, mali povinnosť osvedčiť svoj nárok, právny vzťah medzi sporovými stranami, ktorý vyžaduje neodkladnú úpravu, a tiež, že bez takejto úpravy pomerov im vzhľadom na konkrétne konanie žalovanej reálne a bezprostredne hrozí ujma, ktorej môžu

zabrániť navrhnutým neodkladným opatrením. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie povahu osvedčovania, pričom osvedčené skutočnosti majú spĺňať atribút vysokej pravdepodobnosti a iba dosiahnutie takejto náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností vedie k splneniu podmienky pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Preukázanie ohrozenia nároku žalobcu, či už subjektívne alebo objektívne, musí byť konkrétne a žalobca ho musí osvedčiť, nestačí len abstraktná (pravdepodobná) možnosť ohrozenia práv. Chýbajúce osvedčenie ohrozenia práva žalobcu nemožno ničím nahradiť, lebo je základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Odvolací súd uvádza, že dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje práve ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Aj v tomto konaní je strana povinná označiť tvrdenia a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pokiaľ mieni byť úspešná (ust. § 149 a nasl. CSP). Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom nariadeného neodkladného opatrenia.

16. V prvom rade odvolací súd uvádza, že v danom prípade sa nestotožňuje s tvrdením žalobcov o tom, že odvolanie žalovanej neobsahuje náležitosti odvolania podľa § 363 CSP. Z tohto dôvodu nepostupoval tak, že by odvolanie žalovanej odmietol v celom rozsahu. Z obsahu podaného odvolania podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že žalovaná napadla uznesenie súdu prvej inštancie ako celok, keď jeho jednotlivé výroky aj cituje v podanom odvolaní, pričom záverom podaného odvolania tiež uvádza, čoho sa podaným odvolaním domáha. Je pravdou, že v podanom odvolaní žalovaná výslovne neuviedla odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 CSP, avšak posudzujúc podanie podľa obsahu (ust. § 124 CSP) je odvolaciemu súdu zreteľné, že žalovaná napadla podané odvolanie minimálne pre odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP, v zmysle ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď v odvolaní namietala, že by požiadala o odpojenie rodinného domu od prívodu vody, keď tento (rovnako ako plyn a elektrina) je nahlásený na žalobcov a zároveň uviedla, že ona ani nemôže odhlásiť prívod vody do domu, čo je v rozpore práve so skutkovým zistením súdu prvej inštancie ohľadom prerušenia dodávky vody práve na žiadosť žalovanej. Za vyššie uvedeného stavu by bol postup odvolacieho súdu spočívajúci v odmietnutí odvolania z dôvodov uvádzaných žalobcami príliš formalistický.

17. Pokiaľ ide o samotné neodkladné opatrenie, v danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu žalobcovia osvedčili nevyhnutnosť jeho nariadenia. Odvolací súd v zhode s právnym názorom súdu prvej inštancie uvádza, že niet pochybností o tom, že žalobcovia podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia chránia svoje právo na obydlie, v ktorom žijú spoločne s ich maloletými deťmi. Taktiež je na základe zhodných vyjadrení žalobcov a žalovanej osvedčený právny vzťah spočívajúci v existencii ich ústnej dohody ohľadom budúceho vysporiadania predmetných nehnuteľností, keď tieto žalobcovia doteraz užívali so súhlasom žalovanej, ktorá im ich poskytla na bývanie s tým, že tieto nehnuteľnosti budú nimi (žalobcami) od žalovanej odkúpené hneď, ako sa ich finančná situácia zmení. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov odôvodňovali žalobcovia tým, že vlastníctvo resp. užívanie nehnuteľností z ich strany je priamo ohrozené neprímeranými zásahmi žalovanej, keď mal byť rodinný dom na jej žiadosť odpojený od prívodu vody. Je potrebné uviesť, že žalovaná v podanom odvolaní rozporovala toto tvrdenie žalobcov, tak ako už bolo uvedené aj v odseku 16 tohto uznesenia. Táto skutočnosť je tak spornou a zo strany žalobcov nie je zatiaľ žiadnym spôsobom osvedčená, keď aj samotní žalobcovia uviedli vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu, že ešte len predložia potvrdenie od dodávateľa vody, ktoré nebolo možné zabezpečiť v lehote na podanie vyjadrenia. Takéto potvrdenie nebolo predložené ani ku dňu vydania tohto rozhodnutia, čiže v tomto štádiu konania nie je osvedčený takýto zásah žalovanej. Aj napriek uvedenému je však odvolací súd toho názoru, že bolo potrebné vo veci nariadiť neodkladné opatrenie. Žalobcovia totiž osvedčili aj ďalšie konanie žalovanej, ktoré zasahuje do užívania rodinného domu žalobcami a z ktorého vyplýva reálna hrozba odpojenia rodinného domu od elektrickej energie. Z predloženej výzvy spoločnosti Západoslovenská distribučná, a. s. zo dňa

21. 07. 2023 vyplýva, že žalovaná žiadala o odpojenie odberného miesta - nehnuteľnosti na adrese R. X/XXX, A. od distribučnej sústavy, t. j. odberného miesta, na ktorom je ako odberateľ evidovaná žalobkyňa v 1. rade, pričom o uvedené žiadala žalovaná už dňa 06. 07. 2023, teda ešte v čase pred vydaním napadnutého uznesenia. Teda už v čase pred vydaním napadnutého rozhodnutia bolo zo strany žalovanej uskutočnené konanie, ktoré je objektívne spôsobilé zasiahnuť do kvality bývania žalobcov a ich maloletých detí a ktoré smeruje k zníženiu kvality tohto bývania, pretože ubytovanie bez elektrickej energie nepredstavuje priestor pre ľudsky dôstojnú existenciu človeka. Podľa názoru odvolacieho súdu pokiaľ žalovaná nesúhlasí s tým, aby žalobcovia v uvedenej nehnuteľnosti naďalej bývali, má k dispozícii iné právne možnosti, medzi ktoré patrí napríklad žaloba o vypratanie nehnuteľnosti. Nemôže však byť prípustné, aby uvedené bolo dosiahnuté prerušením dodávok elektrickej či prípadne dodávok iných energií. Preto je potrebné konštatovať, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, tieto tu existovali aj v čase vydania napadnutého uznesenia, pričom aj toto rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na skutočnostiach, ktoré nastali ešte pred vydaním napadnutého uznesenia (konanie žalovanej smerujúce k odpojeniu odberného miesta uskutočnené dňa 06. 07. 2023). Žalobcovia tak pre účely nariadenia neodkladného opatrenia dostatočne osvedčili, že bez navrhovanej úpravy pomerov im vzhľadom na konkrétne konanie žalovanej reálne a bezprostredne hrozí ujma.

18. Odvolací súd pri posúdení neodkladného opatrenia však dospel k inému záveru ohľadom trvania nariadeného neodkladného opatrenia. Z povahy prejednávanej veci je zrejmé, že nejde o prípad, keď neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Z tohto dôvodu potom bolo potrebné časovo ohraničiť trvanie nariadeného neodkladného opatrenia, a to do času, kedy bude právoplatne rozhodnuté vo veci samej. Odvolací súd na základe uvedeného odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil v časti I. výroku tak, že zachovaný obsah nariadeného neodkladného opatrenia časovo obmedzil (na trvanie do právoplatného skončenia konania vo veci samej), pretože vo výroku I. napadnutého uznesenia takéto časové ohraničenie absentovalo.

19. Odvolací súd konštatuje, že proporcionalita zásahu medzi základnými právami strán konania pri jeho nariadení je v tomto prípade dodržaná, pretože súčasný právny stav k nehnuteľnostiam sa nemení, vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam zostáva žalovanej naďalej zachované a dočasné obmedzenie sa vzťahuje iba k užívaniu nehnuteľností, ktoré však doposiaľ užívali práve žalobcovia, ktorí osvedčili (a zodpovedá tomu aj následné vyjadrenie žalovanej v podanom odvolaní), že mali záujem nadobudnúť predmetné nehnuteľnosti, ktoré zároveň predstavujú ich obydlie, do vlastníctva.

20. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že týmto svojím rozhodnutím neprejudikuje prípadné rozhodnutie vo veci samej a dodáva, že jednotlivé tvrdenia strán obsiahnuté v podaniach týkajúcich sa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, budú tvoriť podklad pre rozhodovanie súdu prvej inštancie vo veci samej, teda budú predmetom následného vecného prieskumu celkového právneho vzťahu strán. Pre účely nariadenia neodkladného opatrenia sú však všetky potrebné skutočnosti dostatočne osvedčené tak, ako je to konštatované v odsekoch 17-19 tohto uznesenia.

21. Pretože odvolací súd vyhodnotil, že odvolanie žalovanej smerovalo proti celému uzneseniu súdu prvej inštancie, teda aj proti výroku, ktorým súd uložil žalobcom povinnosť podať žalobu voči žalovanej vo veci samej (výrok II. uznesenia), odvolací súd v tejto časti odmietol odvolanie podľa § 386 písm. b) CSP ako odvolanie, ktoré bolo podané neoprávnenou osobou. Žalovanej týmto výrokom nebola uložená žiadna povinnosť. Žalovaná teda nebola oprávnená podať proti tejto časti rozhodnutia opravný prostriedok. Strana môže totiž napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje, pričom odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Subjektívnym predpokladom na podanie odvolania je, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vydané v neprospech žalovanej. Neprospech sa väčšinou prejavuje v neúspechu vo veci samej, alebo v rozhodnutí procesnej povahy, ktoré je pre stranu ujmom. Podľa názoru odvolacieho súdu je preto zrejmé, že výrokom II. odvolaním napadnutého uznesenia bola uložená povinnosť žalobcom, preto žalovaná nemala dôvod tento výrok uznesenia súdu prvej inštancie napadnúť odvolaním.

22. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol tak, že zaviazal žalovanú na ich náhradu podľa zásady úspechu v konaní v plnej výške v zmysle § 255 ods. 1 CSP. Pretože sa jedná v danom prípade o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred podaním žaloby vo veci samej, z procesného hľadiska sa jedná o samostatné konanie. Pretože žalovaná podala odvolanie voči napadnutému rozhodnutiu ako

celku, odvolací súd potvrdil výrok č. III. napadnutého rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie správne rozhodol o náhrade trov konania tak, že podľa zásady úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na ich náhradu žalobcom ako úspešnej strane.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žalobcom, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní (keďže výsledkom je nariadenie neodkladného opatrenia), priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu voči žalovanej.

24. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).